

Economia jubilada

En la comarca del Priorat a hores d'ara ni l'agricultura, ni el comerç ni la indústria, ni el turisme, garanteixen la supervivència de les 10.000 persones que viuen per aquestes terres de les comarques tarragonines. El petit i ridícul sou que els avis i les àvies cobren mensualment, i que es menysprea generalment dins les famílies perquè realment són insignificants comparats amb el que es necessita per a viure, al Priorat representa el manteniment de la majoria d'habitants.

Els pobles que configuren aquesta comarca es caracteritzen per l'envelliment de la població. Una dada ho explica tot: en l'*Anuari Estadístic de Catalunya de 1987* s'observa al Priorat una taxa bruta de natalitat del 6,5%, mentre que la taxa de mortalitat és de l'11,7. Això denota un creixement vegetatiu del -5,2, amb el consegüent envelliment poblacional. «I això és greu» —comenta el president del Consell Comarcal del Priorat, Josep Maria Buil— «perquè els avis mantenen les famílies i quan aquests moren, algunes persones han d'afrontar problemes econòmics molt transcendents».

Les pagues que reben els jubilats oscil·len entre les 16.000 i 32.000 pessetes cada mes. Només una minoria arriba a cobrar unes 47.000 pessetes. Amb aquesta quantitat de diners viuen els avis, els seus fills i els seus néts. Amb una mica de sort, es treuen els pares alguna cosa de les terres que conreen, les mares eventualment realitzen alguna feineteta i aporten alguna cosa més, i de tant en tant, els néts treballen a voltes durant uns dies en algun dels dos grups nuclears d'Ascó. «Però aquí la situació més freqüent és que amb les 23.000 pessetes que sol cobrar l'àvia i les 32.000 de l'avi visquin tres generacions», assegura Josep Maria Buil.

Aquest fenomen dels ingressos per jubilacions ha aparegut en els últims anys. Primer perquè, abans, les pensions encara estaven pitjor que ara, i després, perquè cada any que passa hi ha menys gent jove i més vells. «Està molt bé que els avis cobrin més diners, però paral·lelament faria falta que els joves de la mateixa casa tinguessin uns ingressos que els permetessin viure sense l'ajuda de la gent gran», analitza el president del Consell comarcal.

Crear indústria

Per a solucionar l'atur en què es tro-

Més enllà dels recursos propis de la comarca, el Priorat ha substituït els ingressos habitual per les pensions dels jubilats. La situació, qualificada de crítica pels habitants, intenta ser pal·liada ara mitjançant un Pla de Desenvolupament enllestit pel consell comarcal.

Cinta S. Bellmunt

El vi del Priorat no és suficient per a mantenir l'economia de la comarca.

ba immersit el Priorat, des del Consell Comarcal s'ha iniciat un Pla de Desenvolupament Econòmic i Social de la Comarca que pilota en tres eixos: l'agricultura, el turisme i el comerç, i la indústria. En l'actualitat s'estan fent grans esforços per a crear indústria i molt probablement s'instal·larà al Priorat una fàbrica alemanya no pol·lucionant de manipulat de fusta que procuraria de 100 a 150 llocs de treball. «Significa molt 100 llocs de treball per a una població de 10.000 habitants» —explica Josep Maria Buil—, «perquè és un u per cent de la població i això representa solucionar gran part de l'atur».

Buil insisteix que «quan parles de 100 o 150 llocs de treball, estàs parlant de 100 o 150 famílies, que, multiplicat per quatre persones que poden constituir una unitat familiar, tens de 800 a 1.000 individus, que equival a un 10% de la població. I amb això es donaria una resposta molt positiva al 75% de la població».

L'agricultura és una altre factor a tenir en compte perquè qui més i qui menys es dedica al conreu de les terres. S'acaba, però, que és una professió que al Priorat no permet viure únicament d'ella. Per aquest motiu s'ha de combinar amb altres feines. D'aquesta manera, el Consell comarcal vol seguir l'exemple alemany, on trobem que els pagesos, alhora que es dediquen a l'agricultura, també van a la fàbrica i així es garanteixen un poder adquisitiu més òptim.

Concretament, al Priorat es cultiva la vinya, l'ametller, l'avellana i l'oliva. Darrerament també s'explota la fruita tardana, en extensions molt petites. Per tradició, la vinya, d'on procedeix el famós vi del Priorat, amb denominació d'origen, és el conreu més característic d'aquesta comarca meridional. Pel que fa a la ramaderia, ha estat reduïda a la mínima expressió.

Al Priorat tenen molt clares les paraules que un dia els va dirigir el president de la Generalitat de Catalunya, en una visita oficial a la comarca, sobre el fet que «no es pot viure de la pagesia». «Per la qual cosa, des del Consell lluitem per ajudar el pagès com a tal, però a la vegada creiem que cal donar-li una sèrie d'alternatives que passen pel sector serveis, pel comerç, per la indústria i el turisme», detalla Josep Maria Buil.

El president del Consell Comarcal ha afegit que «volem unes ajudes justes i un suport a l'agricultura, que es basa essencialment en petits terrenys, però que poden ajudar l'economia familiar».

Turisme d'aventures

Un altre tema en què se centra l'interès del Consell és en el turisme, «que fins ara no podem afrontar perquè no tenim vies de comunicació», assenyala Buil. «En aquests moments ja posem vies de comunicació, però ens falta molta infraestructura, cosa que intentem potenciar», prossegueix.

Precisament s'està realitzant un estudi sobre aquesta qüestió sense grans pretensions però que s'ajusti al que necessita el Priorat. «No és que el Consell vulgui muntar una infraestructura, sinó que estem quantificant què és el que tenim i què és el que volem. Per exemple, fa falta que la gent que vingui de visita tingui llocs on anar a dinar, perquè si ve un autocar de 60 places i no hi ha un sol bar on menjar, doncs, o no vindran, o vindran de passada. Quan tinguem aquesta infraestructura coberta, llavors ens plantejarem una altra cosa, que és el fet que es quedin també a dormir», afirma Josep Maria Buil.

Curiosament, el conjunt de la comarca que ens ocupa no té ni una sola urbanització. «Moltes comarques voldrien poder dir això també» —apunta Buil— «perquè una de les coses importants que aquí tenim és que no posem res malfet, que és precisament allò que cerca la gent, un espai verge i ple de bellesa, on encara veiem rucs i mules pels carrerons».

En el context que presenten els 23 pobles que configuren el Priorat, interessa un turisme d'aventura, que és aquell on no es dona tot fet, sinó que s'ofereixen les coses bàsiques, però que es pot permetre el luxe de caminar i descobrir, per exemple, les esplèndides muntanyes del Montsant i infinits paratges plens de poesia i de natura salvatge. És per això que «no ens interessa una allau de gent. A voltes aquesta possibilitat ens espanta —manifesta Josep Maria Buil—, volem un turisme just, amb una infraestructura imprescindible, que puguem protegir el Priorat, perquè no el volem malmetre».

Per entendre l'estat actual cal remuntar-se una mica, ni que sigui de passada, a l'època de la fil·loxera, a les acaballes del segle XIX, moment en què es va iniciar la davallada d'aquesta comarca que ara s'esforça plenament per renàixer i donar-li la plenitud

*Josep Maria Buil,
president del
Consell Comarcal
del Priorat.*

que fins aleshores havia tingut. La fil·loxera va provocar la ruïna de moltes famílies i va obligar que haguessin d'abandonar les seves terres. La industrialització dels anys 60 va ser un altre fenomen que va afavorir que la gent

marxés del camp a la ciutat. Aquest moviment de població va causar que aquesta comarca quedés endarrerida i encara estigui bregant per sortir-se'n el millor possible, tot conservant la seva identitat. □